

Margari Garbizu Aranburu

*Lezo, Gipuzkoa
(1927)*

Aurkibidea

Biografia

Lezon jaioa, Txirristan. 13 senidetan zaharrena. Daniel Garbizu zuen aita, poeta eta bertsolaria. 12 urte zituenean, Herrerara joan ziren bizitzera, eta bizimodua goitik behera aldatu zitzaion. 13 urterekin sagardotegi batean egon zen lanean, eta 14rekin Contadores lantegian hasi zen lanean. 27rekin utzi zuen, ezkontzeko. Lezoko kontuez hitz egin du batez ere, umetako sasoi az.

Zintak

LEZ-094

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2018-03-23
- **Iraupena:** 73 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Garmendia, Mirari

LEZ-095

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2018-03-23
- **Iraupena:** 62 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Garmendia, Mirari

Pasarteak

1. Umetako etxe ingurua

- **Erref:** LEZ-094/002
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:03:37. **Bukatu:** 00:05:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Egun eraikinak badaude ere, bere ume denboran mendian sasia eta masustak biltzen zituen Lezo Handi deitzen zen lekuan. "Llagas de Jesús" izeneko loreak ez ditu berriz inoiz ikusi.

2. Lagun gutxi zituen eta osaba apaiza eskolan irakasle

- **Erref:** LEZ-094/003
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:05:40. **Bukatu:** 00:06:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Oso azkar ikasten zituen eskolako gauzak, baina osaba apaizak ez zion uzten lagunaren artean mutilik izaten.

3. Kalera bizitzera jaitsi zirenean haur jokoak ere aldatu ziren

- **Erref:** LEZ-094/004
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 00:06:36. **Bukatu:** 00:07:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

Laburpena:

<p>Txingoka jolasean ibiltzen ziren klerarekin eta gaztelaniaz hitz egiten ez bazuen ere, dena ulertzen zuen. Herrerara joan arte ez zuen ikasi.</p>

4. Herrerara bizitzera joan eta bertan hasi zen mutilekin kaleko jolasetan

- **Erref:** LEZ-094/005
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:07:20. **Bukatu:** 00:09:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Kaniketan, poxpolo kaxekin, santotan... jolasean ibiltzen zen.

5. 'Zapata takoia'ren jolasa

- **Erref:** LEZ-094/006
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:09:20. **Bukatu:** 00:11:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Margarik zapata zaharrei takoia kendu eta nola jolasten zen kontatuko du.

6. Hiru urterekin eskolan alfabetoa abesten

- **Erref:** LEZ-094/007
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:11:02. **Bukatu:** 00:12:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Agustiñaren eskolan hiru urterekin "Aita Guria" ikasi zuen, alfabetoa ere... oraindik doinuak gogoratzen ditu.</p>

7. Agostiña andereñoaren inguruko oroitzenak

- **Erref:** LEZ-094/008
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:12:20. **Bukatu:** 00:13:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

<p>Hiru urte zituenean izan zuen irakasleak beti berdina erakusten zien eta beti beltzez jantzita joaten zen. Makila eskuan zeramala eta euskalduna zela gogoratzen du.</p>

8. Eskola publikoan hasi baino lehen irakurtzen jakin

- **Erref:** LEZ-094/009
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:13:08. **Bukatu:** 00:13:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Osabak erakutsi zion irakurtzen eskola publikora joan baino lehen, eta denak harrিতuta uzten zituen Arantzazuko egutegia irakurtzen zuenean.

9. Eskola publikoan dena gaztelaniaz

- **Erref:** LEZ-094/010
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:13:54. **Bukatu:** 00:16:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskola publikoan hasi zen Herreran, euskaraz bakarrik zekiela eta gaztelaniaz ezer jakin eta ulertu gabe.

10. Eskolan "Cara al Sol" oso azkar ikasi zuen

- **Erref:** LEZ-094/011
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:16:05. **Bukatu:** 00:17:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

"Cara al Sol" erakutsi zien erreketek. Maistrari esan zion Margari jarri behar zuela gelakoan aurrean eta bera jarraituz gelako guztiek abestu.

11. Errekreoan etxera bitaminak hartzera

- **Erref:** LEZ-094/013
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:17:52. **Bukatu:** 00:19:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak

Laburpena:

Oso zapore txarreko "reconstituyente" bat hartzera etxera joan behar izaten zuen eta hortan joaten zitzaion errekreo osoa bere amorrurako.

12. Eskolan hegazkinen zarata entzutean, mahai azpira sartzen ziren

- **Erref:** LEZ-094/015
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 00:19:06. **Bukatu:** 00:22:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:

Errepublikako sinboloak erretzen ikusi zituen, udaletxetik kenduta. Osabak esaten zion: "besteek 'Viva España' esatean, zu ixilik".

13. Osaba nazionalista zen

- **Erref:** LEZ-094/016
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:22:42. **Bukatu:** 00:24:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

"Poxpolin" aldizkaria ekartzen zion aitak igandetan. Aitaren eskutik Batzokira eta sagardotegira joaten zen.

14. Batzokiaren eraikina oraindik ere hor dago

- **Erref:** LEZ-094/018
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:24:35. **Bukatu:** 00:25:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:

Orain taberna dagoen lekuan zegoen Batzokia.

15. Batzokian kantatzen eta antzerkiak ikusten

- **Erref:** LEZ-094/019
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:25:28. **Bukatu:** 00:27:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak

Laburpena:

<p>Aitak antzerki asko agiten zituen, tenorea zen eta oso ongi abesten zuen.</p>

16. Lanpernak eta angulak jaten zituen

- **Erref:** LEZ-094/020
- **Iraupena:** 0:00:29. **Hasi:** 00:27:13. **Bukatu:** 00:27:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Etxetik platerakin jaitsi eta lanperna beroak eta angulak saltzen zituenari erosten zizkioten.

17. Lezon behar zuen guztia zeukan eta eskatzen zuena ematen zioten

- **Erref:** LEZ-094/021
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:27:42. **Bukatu:** 00:28:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Eskolarako nahi zituen kapritxo guztiak erosten zizkion osabak. Lagunei ikusitakoak eta beste.</p>

18. Bi osaba apaiz

- **Erref:** LEZ-094/022
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:28:44. **Bukatu:** 00:30:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Pena handia gelditu zaio, osaba zahartu zenean, apaizek zuten zentru batera eramane eta bisitatu ez zuelako.

19. Osaba "cura-torero" eta "muy lanzau"

- **Erref:** LEZ-094/023
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:30:39. **Bukatu:** 00:31:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Beste osaba apaiza "txoro-fronton" zela dio. San Juaneko parrandari ez zion ezetzirik esaten.

20. Aita beti bere anai batekin ibiltzen zen eta sagardotegi zalea zen oso

- **Erref:** LEZ-094/024
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:31:26. **Bukatu:** 00:33:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Aitak anaia bat zuen oso maitea, baina beste anai arreben betebeharren aurrean beti laguntzeko prest zegoen.</p>

21. Aita Lezoko korrespontsala zen

- **Erref:** LEZ-094/025
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 00:33:13. **Bukatu:** 00:36:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Ez bada ongi gogoratzen ere, aitak "La Voz de Guipúzcoa" edo "El Pueblo Vasco" egunkarietan lanean jardun zuela uste du.

22. Aitak bertsoak eta poemak idazten zituen

- **Erref:** LEZ-094/027
- **Iraupena:** 0:03:49. **Hasi:** 00:36:25. **Bukatu:** 00:40:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Margaritak bertso bat egin zion gaixorik zegoen osabari. Hiletako bere oroigarrietan jarri zutenean txundituta irakurri zuen.

23. Berak idatzitako bertsoa

- **Erref:** LEZ-094/028
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:40:14. **Bukatu:** 00:41:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

Margarik berak idatzitako bertsoa kantatuko du.

24. Aita eta bere bi anaiak poetak ziren

- **Erref:** LEZ-094/030
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:41:32. **Bukatu:** 00:42:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Garbizu abizenarekin hitz joko bat eginez, aita eta bere bi anaiei "hiru zubi" esaten zieten. Hiru anaia poeta zirela adierazteko.</p>

25. Aitak "Zubigar" ezizenarekin sinatzen zituen poemak

- **Erref:** LEZ-094/031
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:42:17. **Bukatu:** 00:43:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Oso bertso hunkigarriak idazten zituen aitak.</p>

26. Anaientzat egindako bertsoak

- **Erref:** LEZ-094/032
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:43:09. **Bukatu:** 00:45:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bertsoak

Laburpena:

Harategiko bi anaiei egin zien bertsoa.

27. Sagardotegia etxe ondoan

- **Erref:** LEZ-094/033
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:45:17. **Bukatu:** 00:46:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak

Laburpena:

Umetan sagardotegira aitarekin joaten zenekoa

28. Sagardotegietan bertsolaririk ez

- **Erref:** LEZ-094/034
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 00:46:18. **Bukatu:** 00:49:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:

<p>Sagardotegian aitak maiz abesten zuen. Etxeko balkoitik ere bai, eta jende asko biltzen zen bera entzutera.</p>

29. "Trainerua kaiera"

- **Erref:** LEZ-094/035
- **Iraupena:** 0:04:13. **Hasi:** 00:49:12. **Bukatu:** 00:53:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak

Laburpena:

<p>"Trainerua kaiera" kanta oso osorik gogoratu eta abestuko du.</p>

30. Aita kantari trebea

- **Erref:** LEZ-094/036
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:53:25. **Bukatu:** 00:55:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak

Laburpena:

<p>Aitak nota altuenak ere oso ongi abesten zituen. Berak ere harrapatzen zuen baina egun galdua dauka.</p>

31. Sagardotegi mordoia eta denetan zutik

- **Erref:** LEZ-094/037
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:55:25. **Bukatu:** 00:57:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak

Laburpena:

<p>Sagardotegietan kupelak eta barrika txikiak gogoratzen ditu eta aita kantatzen sagardotegiz sagardotegi ibiltzen zen.</p>

32. Elizako katak ziren gehien abesten zirenak

- **Erref:** LEZ-094/038
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:57:20. **Bukatu:** 00:58:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak

Laburpena:

<p>Aitak kantatu bai baina bertsotan ez zuen jarduten. Idatzi egiten zituen bakarrik.</p>

33. Emakume bertsolaririk ez

- **Erref:** LEZ-094/039
- **Iraupena:** 0:00:26. **Hasi:** 00:58:30. **Bukatu:** 00:58:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Berak ez du bertsolaritzat hartzen bere burua. Ez zuen emakume bertsolaririk ezagutu.

34. Apaiza ingurutik ez zen atera

- **Erref:** LEZ-094/041
- **Iraupena:** 0:00:13. **Hasi:** 01:00:33. **Bukatu:** 01:00:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia

Laburpena:

Lagunen artean mutilak izateko aukera gutxi izan zituen.

35. Hamahiru senidetan zaharrena

- **Erref:** LEZ-094/042
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 01:00:46. **Bukatu:** 01:01:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Lezon aberatsak bezala bizi izan baziren ere, Herreran, hainbeste anai-arreba atzetik izanda, gordinak ikusi zituen.</p>

36. Kromoak biltzeko nahiko lan

- **Erref:** LEZ-094/043
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 01:01:45. **Bukatu:** 01:03:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Jokoak

Laburpena:

Suchard txokolatearen kromo bilduma egiten saiatu zen.

37. Lezotik Herrerara

- **Erref:** LEZ-094/044
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 01:03:00. **Bukatu:** 01:05:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Lehendabizi kalera jaitsi ziren bizitzera, portutik gertu, baina gero urrutiago joan ziren. Eskolara joateari laster utzi zion.</p>

38. Maistrak asko maite zuen

- **Erref:** LEZ-094/045
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 01:05:55. **Bukatu:** 01:06:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

<p>Maistrak "Corte y Confección" liburu bat idatzi zuen eta Margariren amari arratsaldetan joaten uzteko baimena eskatu zion. Oso letra polita zuen.</p>

39. Maistraren liburua oilategian

- **Erref:** LEZ-094/046
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 01:06:50. **Bukatu:** 01:07:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Maistrak oparitutako liburuak oilategian bukatu zuen.

40. Aitak kaiko baskulan lan

- **Erref:** LEZ-094/047
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 01:07:45. **Bukatu:** 01:09:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Lehendabizi Herreran topoan bertan zegoen baskula, gero kaira eraman zuten. Ikatzez betetako kamioiak pisatzen zituzten. Ilara luzeak egiten ziren.

41. Gerra denboran kamioietatik platanoak eta kokoak hartzen zituzten

- **Erref:** LEZ-094/048
- **Iraupena:** 0:03:28. **Hasi:** 01:09:32. **Bukatu:** 01:13:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Kamioak aldapa gora joaten zirenean Trintxerpetik Donostia aldera, motel joaten zirela aprobetxatuz, janaria hartzen zuen jendeak.

42. Gose handia gazte garaian

- **Erref:** LEZ-094/049
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:10:23. **Bukatu:** 00:12:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

12 errazionamendu zegozkien 12 senide zirelako. Apaiz bati esker ordea, beste bi gehiago lortzen zituzten. 14 errazionamendurekin moldatzen ziren goserik ez pasatzeko.

43. Bertso bat idatzi dio haur baten esperoan dagoen ilobari

- **Erref:** LEZ-095/002
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:00:25. **Bukatu:** 00:03:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Haurra izan behar duela eta ilobari idatzitako bertsoa abesten du Margaritak.</p>

44. Eskolan gutxi ibili zen, baina bandera espainola jartzea tokatzen zitzaion

- **Erref:** LEZ-095/004
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:05:37. **Bukatu:** 00:08:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Batzuentzako "repasa" zena, beretzat "aprender" izaten zen, ezin zelako

egunero joan eskolara. Buruz ikasten zuen dena eta ez zion ezertarako balio izan.</p>

45. Goxoxorruak zer ziren

- **Erref:** LEZ-095/005
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:08:30. **Bukatu:** 00:10:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

Soineko dotorea jantzita goxoxorruan bila bidaltzen zuen amak eta eskolako eskulanak ongien egiten zituenak ere saritzat izaten zituen. Goxokiak eta globoak izaten zituen goxoxorroak.

46. Eskolara joateari utzi eta kalderaka arropa garbitu behar

- **Erref:** LEZ-095/006
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:10:21. **Bukatu:** 00:11:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

<p>Ama errazionamendua ekartzera joaten zen bitartean, etxeko lanak egin behar izaten zituen.</p>

47. Ahal zuen moduan anai-arrebak zaintzen

- **Erref:** LEZ-095/007
- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 00:11:34. **Bukatu:** 00:13:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Hiru anaia jarraian izan zituen eta haiekin anai-arreba txikiagoak zaintzen zituen. Hamaika antzerki asmatu zituen denak eserita egoteko.

48. Hamaika anai-arreba zaintzea asko da

- **Erref:** LEZ-095/008
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:13:52. **Bukatu:** 00:14:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Ahal zena egin behar zen. Lezon oso ongi bizi izan zen baina Herreran makina tristura pasatakoa da.</p>

49. Gerra Zibilean gaizki pasa zuten, baina goserik ez

- **Erref:** LEZ-095/010
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:15:49. **Bukatu:** 00:18:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:

<p>Jendea marmitarekin eltzekoaren bila joaten zela gogoratzen du eta baratzean zegoela aza-hostoak nola eskatzen zizkioten ere bai. 13 urterekin sagardotegira neskame joan behar izan zuen San Pedrora.</p>

50. San Pedroren alde beti egongo da

- **Erref:** LEZ-095/011
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 00:18:08. **Bukatu:** 00:18:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak

Laburpena:

San Pedroko patroia (Aita Manuel) sagardotegira joaten zenean, ez zion kobratzen.

51. Sagardotegira arratsaldero joaten zirenak

- **Erref:** LEZ-095/012
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:18:38. **Bukatu:** 00:20:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak

Laburpena:

Terranovatik ekarritako nailonezko galtzerdiak oparitu zizkion arrantzale batek sagardotegian 13 urterekin lanean ari zela.

52. Sagardotegian bertan egoten zen jendea eta etxera ere eramaten zuten sagardoa

- **Erref:** LEZ-095/013
- **Iraupena:** 0:00:22. **Hasi:** 00:20:48. **Bukatu:** 00:21:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak

Laburpena:

<p>Sagardo bila sagardotegietara bertan eserita egotera baino gehiago joaten ziren.</p>

53. Sagardotegian lanean denbora gutxi

- **Erref:** LEZ-095/014
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:21:10. **Bukatu:** 00:22:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

13 urte zituela sagardotegiko aitona bere gelara sartzen hasi zen gauetan.

54. Osaba bat San Pedron organista zuen

- **Erref:** LEZ-095/016
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:22:59. **Bukatu:** 00:25:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

Pasai San Pedro oso maitea zuen bere familiak eta bazituzten San Juanekoekin beren ika-mikak.

55. Lana sagardotegian bai, baina xoxik berari ez.

- **Erref:** LEZ-095/018
- **Iraupena:** 0:00:19. **Hasi:** 00:25:30. **Bukatu:** 00:25:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

13 urte zituela sagardotegian irabazten zuena amari ematen zioten sagardotegian bertan.

56. "Kontadore" fabrikan hasi zen lanean 14 urterekin

- **Erref:** LEZ-095/019
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:25:49. **Bukatu:** 00:28:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

<p>Gazteegia bazen ere "Kontadore" fabrikan jarduteko, aitaren laguna zen apaizari esker lortu zuen lanpostua. Astean 3 pezeta irabazten zituen. 14 urtetatik 27 urteak bete arte egon zen bertan lanean.</p>

57. "Kalabazak" eman zizkion enkargatu bati eta gero lan txarrenak jartzen zizkion

- **Erref:** LEZ-095/020
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:28:08. **Bukatu:** 00:31:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

<p>Enkargatu batek lehendabizi bonboiak uzten zizkion kaxoian. Gero berarekin dantza egiteari uko egin zionean lanik zailenak jartzen zizkion.</p>

58. "Kontadore" fabrikako lana

- **Erref:** LEZ-095/021
- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 00:31:28. **Bukatu:** 00:33:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak

Laburpena:

Hasieran, lantegian, errusiarrek bonbak egiteko behar zituzten pieza txiki batzuk egiten zituen. Gero enkargatua haserretu zitzaionean, ura kontatzeko makinei lima pasatzen eta kaxak kargatzen aritzen zen.

59. Gehiegi hitz egiteagatik lantegian 12 pezetako isuna

- **Erref:** LEZ-095/022
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:33:46. **Bukatu:** 00:35:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

<p>Amari soldata osoa eman behar bazion ere, bazuen batzuetan beretzako diru pixka bat irabazteko aukera, eta hortik ordaindu zuen isuna.</p>

60. "Sábado Inglés": goizean lan eta arratsaldean jai

- **Erref:** LEZ-095/023
- **Iraupena:** 0:03:47. **Hasi:** 00:35:37. **Bukatu:** 00:39:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Larunbatean lanetik atera eta bermutak hartzera joaten ziren.

61. 27 urterekin ezkondu eta fabrikako lana utzi

- **Erref:** LEZ-095/024
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:39:24. **Bukatu:** 00:41:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

<p>Penaz kontaktzen du ezkondu eta fabrika utzi beharra. Organistak kantatu zuen bere ezkontzan: "ezkongaietan zerbait banintzan, ezkondu eta ezer ez"... Eta bera askotan gogoratu zen hitz horietaz.</p>

62. Senarra langile itzela zen baina...

- **Erref:** LEZ-095/025
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:41:11. **Bukatu:** 00:43:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak

Laburpena:

Senarra langilea oso, baina ez zen euskalduna, horrek asko pasarazi zizkiola kontaktzen du.

63. Osabak kartzeletik ihes egin zuen

- **Erref:** LEZ-095/026
- **Iraupena:** 0:03:23. **Hasi:** 00:43:16. **Bukatu:** 00:46:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Tomás Garbizu osabak muga pasa zuen kartzeletik ihes eginda eta Donibane Lohitzunen bizi izan zen denbora askoan. Organista eta konpositore famatua izan zen.

64. Herreran Batzokirik ez, desfile falangistak bai

- **Erref:** LEZ-095/027
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:46:39. **Bukatu:** 00:49:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Falangistak
- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:

Igandetako meza bukatuta falangistaz jantzita ibiltzen ziren Herreran neska eta mutilak desfilatzen.

65. Emakumeak ere ibiltzen ziren Batzokian

- **Erref:** LEZ-095/028
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:49:00. **Bukatu:** 00:50:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza
- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:

Amaren bi lagun asko ibiltzen ziren Batzokian, amak aldiz, hainbeste umerekin oso zaila zuen.

66. Dantza Lezoko plazan egiten zuten poxpolinek

- **Erref:** LEZ-095/029
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:50:43. **Bukatu:** 00:51:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza
- Aisia » Jai-giroa » Zezenak

Laburpena:

Dantzariak ikurrina nola pasatzen zuten denak makurtuta zeuden bitartean oso ongi gogoratzen du. Zezenak ere egoten ziren plazan.

67. Pasai Antxoko zezenketak

- **Erref:** LEZ-095/030
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:51:49. **Bukatu:** 00:52:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Zezenak

Laburpena:

Oso gustukuak ditu oraindik zezenak, bere aitarengandik jaso du zaletasuna.

68. Osaba Liboriok pilota partidak irabazten zituen sotana jantzita

- **Erref:** LEZ-095/031
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:52:43. **Bukatu:** 00:54:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Lezon, garai batean, frontoia plazan bertan zegoen eta bertako tabernara igandero aberats asko joaten zen. "Indione" izena zuen.

69. Apaidinak ez zion kasurik egiten, amaidinak bai

- **Erref:** LEZ-095/032
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:54:38. **Bukatu:** 00:56:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>San Markos eguneko opilik ederrena, amaidinak eginda, berak eramaten zuena zen. Izena ere Margarita amaidinarena zuen.</p>

70. San Markos opila bere izen eta guzti, amaidinak prestatuta

- **Erref:** LEZ-095/033
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:56:51. **Bukatu:** 00:58:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

<p>San Markos eguna apirilaren 25ean ospatzen da. Umetan elizara joaten ziren opila eskutan zutela. Bertan lurrean uzten zuten eta gero etxean jan.</p>

71. San Markos opila nola egiten zuen

- **Erref:** LEZ-095/034
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:58:26. **Bukatu:** 00:59:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

<p>San Markos opila besoetako haurrari oparitzen zitzaion, urte bakoitzeko arrautza bat jarriaz.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-04

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com